

Tłumaczenie fragmentów *Eneidy* Wergiliusza

Ledwie sprzed oczu Sycylia umknęła, radośni ku głębinie
Żagle stawiają, a morską pianę dzioby wzburzają;
Podczas gdy Juno, pod sercem ranę wieczną trzymając, takie
Słowa do siebie wypowie: „Czyż ja, złamana, ustąpić mam
W mym czynie i nie móc Teukrów króla od Italii odegnać?
Los oczywiście mnie powstrzymuje! A czy Pallada spalić
Nie mogła Argiwskiej Floty, a ich samych w morskiej
Potopić toni, z winy i szału jednego Ajasa Ojłosa?
Ona, z niebios niszczący ogień Jowisza cisnęła,
Okręty rozrzuciła i wody wiatrami wzburzyła;
Jego, buchającego z piersi przebitej płomieniami,
W wir pchnęła i na skałę ogromną nabiła!
Zaś ja, stąpająca jako Bogów Królowa, jako Jowisza
Siostra i żona, sama lat tyle z tym rodem
Wojny toczę! I któż cześć okaże boskości Junony?
Jakiż pokorny później przy ołtarzach złoży dary¹?

Te słowa padły; zaś on, berłem odwróconym górze wklęsłej
W bok strzelił: wtem wiatry, jakoby w legion zmienione,
Przez bramę wydaną, gnają i omiatają ziemię huraganem.
W morze runęły i od dna całe rwą razem
Eurus i Notus oraz wichur pełen Afrykus,
Potężne ku brzegom fale pchają w towarzystwie
Ludzkiego krzyku i lin zgrzytu.
Nagle chmury porwały niebo i blask dnia

1 *Eneida*, księga I, w. 34–49; tłumaczenie własne.

Matthieu van Plattenberg, *Sztorm*, 1627–1660 (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Matthieu_Van_Plattenberg_-_Sea_storm.jpg, dostęp: 08.05.2024)

Teukrom sprzed oczu, a na morzu zapadła noc potworna.
 Grzmią niebios a i Eter raz za razem ogniami rozbłykuje,
 Wszystko na ludzi śmierć sprowadza!
 Eneaszowi natychmiast członki osłabły od zimna,
 Jęknął żałośnie i ręce rozpostarte ku gwiazdom unosząc
 W takie ozwał się słowa: 'O najszcześliwsi, którym
 Dane było na ojcowskich brzegach pod wysokimi Troi murami
 Śmierć poznać! O synu Tydeja, najdzielniejszy z rodu Danaów!
 Czemuż ja nie mogłem paść na iliońskich polach i umrzeć
 Z twej ręki? Gdzie zaległ Hektor zaciekle od Achilla broni,
 Gdzie wielki Sarpedon, gdzie Simois porwanych tak wiele
 Tarcz mężów, hełmów i ciał mocnych toczy!'
 Kiedy te słowa wykrzykuje, burza Akwilonem świszcząca
 Z mocą całą w żagiel uderza i fale ku gwiazdom gna!
 Wiosła się łamią; wtenczas odwraca się dziób, a bok
 Falom poddaje; atakuje masą wody stroma góra.

Ci się na fali szczycie unoszą, drugim zaś głębina rozdziawiona
Między falami dno ukazuje, szaleje nawałnica piasku.
Not, trzy statki pojmaiszy na ukryte skały je zagnał – skały te,
Między falami, Italczyki nazywają Ołtarzami, szczyt ogromny
Na wody powierzchni. Kolejne trzy Eurusa z głębin
Ku piaskom mielizny spycha – widok to przerażający!
Na dno je ciska i murem piaskowym otacza;
Sam Eneasza ma przed oczami, jak morze bezkresne od góry
W rufę statku, co Lików i Orontesa wiernego wiozł, uderza.
Schylony sternik wypada i głowę w dół pędzi, a statkiem
Topiel trzy razy w miejscu kręci wokoło i wir zżera go łapczywy!
Widać pojedynczych, co pływają w strasznej topieli,
Mężów broń, deski i bogactwa trojańskie pośród fal.
Już Ilioneja okręt potężny, już silnego Achata
I ten co Abasa niósł i Achatesa starego
Burza złamała. Wszystkie statki przez boków rozluźnione spojenia
Wody nabierają – tworzą się dziury².

Bibliografia

- Ancient Greek Dictionaries* (no date) *LSJ*. Available at: https://lsj.gr/wiki/Main_Page (dostęp: 12.08.2023).
- Beeks R., *Etymological Dictionary of Greek*, Leiden 2010.
- Glare P.G.W., *Oxford Latin Dictionary*, Oxford 2016.
- Jurewicz O., *Gramatyka historyczna języka greckiego*, Warszawa 1999.
- Korpanty J., *Słownik łacińsko-polski A–H*, tom 1, Warszawa 2001.
- Korpanty J., *Słownik łacińsko-polski I–Z*, tom 2, Warszawa 2003.
- Sihler A.L., *New comparative grammar of Greek and Latin*, New York 1995.
- Thesaurus Linguae Latinae (TLL)*, *TLL Open Access: Thesaurus linguae Latinae*. Available at: <https://thesaurus.badw.de/en/tll-digital/tll-open-access.html> (dostęp: 01.09.2023).
- Vaan de M., *Etymological Dictionary of Latin and the other Italic Languages*, Leiden 2016.
- Vergil, *Aeneis*, ed. G.B. Conte, Berlin 2019.
- Vergil, *Lingua Latina – Vergil: Aeneis libros I ET IV*. ed. H.H., Ørberg, s.l., 2012.

2 *Eneida*, księga I, w. 81–123; tłumaczenie własne.